

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: **06 Kasım 2025**

Sayı: **14907**

36398

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından yazılı olarak yanıtlanması hususunda gereğini arz ederim.

Serkan SARI
Balıkesir Milletvekili

Balıkesir Körfez Bölgesi; Edremit, Burhaniye, Havran, Gömeç ve Ayvalık ilçelerini kapsayan geniş zeytin üretim alanlarıyla ülkemizin en önemli zeytin ve zeytinyağı üretim merkezlerinden biridir. Ancak son yıllarda özellikle iklim değişikliğine bağlı olarak artan sıcaklık ve nem oranları, zeytin sineği (*Bactrocera oleae*) popülasyonunun hızla artmasına neden olmuştur.

Zeytin sineği zararı, meyve dökülmelerine ve yağ kalitesinde ciddi bozulmalara yol açmakta; üreticinin hem verim hem gelir kaybı yaşamasına neden olmaktadır. Yaşanan verim kaybı bölge ekonomisine ve Türkiye ekonomisine zarar vermekte, natürel sızma zeytinyağı olarak değerlendirilmesi gereken zeytinleri, sanayi tipi zeytine dönüştürmektedir. Çiftçilerimiz bu durumdan oldukça olumsuz etkilenmekte ve maddi zarara uğramaktadır.

Zeytin sineğinin verdiği hasarla mücadele çiftçinin bireysel olarak mücadele edebileceği bir olgu değildir. Zeytin üreticileri, Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik kriz nedeniyle her yıl zarar ederken, zeytin sineğinden koruyucu ilaçlama ve feromon tuzaklarının maliyetini karşılayamamaktadır. Balıkesirli çiftçilerin zeytin sineği ile mücadelesinde bireysel ilaçlama yalnızca %50-60 oranında başarı ile sonuçlanmaktadır. Kaldı ki bir çiftçinin etkili mücadelesi, bunu yapamayan çevredeki çiftçilerin arazilerine sinekleri yöneltmektedir. Zeytin sineğinin etkili mücadelesi, topyekün bir tarım politikasıyla mümkündür. İlaçlama bölgesel bir program dahilinde uygun sürelerde yapılmalı, ekonomik olarak çıkmazda olan çiftçimiz ilaçlama konusunda desteklenmelidir.

Balıkesir Körfezi'ndeki üreticiler, bu yıl da yoğun bir sinek istilasıyla karşı karşıya kalmış, ancak mücadelede yeterli ve zamanında destek alamamışlardır. Zeytin sineği ile biyoteknik, kimyasal ve entegre mücadele yöntemleri konusunda üreticilere etkin destek sağlanmaması; bölgedeki tarımsal üretimin sürdürülebilirliğini ve ihracat kalitesini tehdit etmektedir.

Daha önce Bakanlığınıza sunulmuş olan zeytin sineğine karşı "Zirai İnsansız Hava Araçları (ZİHA)" ile mücadele projesinin akıbetinin ne olduğu ise belirsizdir. Bölgemizde ZİHA'lar ile herhangi bir çalışma yapılmamaktadır.

Bu bağlamda;

1. Balıkesir Körfez Bölgesi'nde bu yıl zeytin sineği ile mücadele kapsamında bakanlıkça yürütülen çalışmalar nelerdir?
2. 2025 yılı içerisinde Balıkesir il genelinde kaç dekar alanda zeytin sineği izleme ve mücadele programı uygulanmıştır?
3. Üreticilere ücretsiz veya destekli feromon tuzak, biyoteknik ürün veya ilaç desteği sağlanmış mıdır? Sağlandıysa miktar ve kapsamı nedir?
4. Zeytin sineği popülasyonuna ilişkin erken uyarı ve tahmin istasyonlarının sayısı nedir? Bu istasyonlardan elde edilen veriler üreticilere hangi yollarla iletilmektedir?
5. Balıkesir Körfez Bölgesi'nde 2024 ve 2025 yıllarında zeytin sineği zararı nedeniyle ürün kaybı oranı ne kadar olmuştur?
6. Bakanlığınızın, önümüzdeki üretim sezonunda iklim değişikliğine bağlı zararlı artışına karşı entegre mücadele planı hazırlığı var mıdır?
7. Zeytin üreticisinin verim kaybı nedeniyle uğradığı ekonomik zararın tazmini için herhangi bir destekleme veya tazminat programı planlanmakta mıdır?
8. Daha önce Bakanlığınıza sunulmuş olan zeytin sineğine karşı "Zirai İnsansız Hava Araçları (ZİHA)" ile mücadele projesinin akıbeti nedir? Bu proje Bakanlığınızca kabul edilmiş midir? Bu proje reddedildiyse sebepleri nelerdir?